

АМСТЕРДАМ/ХАГ – Србија је у уторак поднела званичну молбу да постане члан Европске уније. Једва десет година по паду ратоборног српског председника Слободана Милошевића и после НАТО бомбардовања Србије услед кршења људских права на Косову, ова балканска земља тиме дефинитивно бира европски курс.

Српски председик Борис Тадић је у Стокхолму, где је предао молбу садашњем председавајућем ЕУ, шведском премијеру Фредрику Рајнфелду (Fredrik Reinfeldt), казао: „То је историјски тренутак“.

Рајнфелд је упозорио: „Пут у чланство ЕУ је дугачак и захтева велике реформе, али имам много поверења да Србија може, и да ће те услове испунити.“ Од Тадићевог доласка на власт, 2004. године, у Србији су спроведене многе реформе.

Међутим, на молбу Србије бацају сенку генерал Ратко Младић и политичар Горан Хаџић, који су у бекству и оптужени су пред Трибуналом за Југославију. Тадић је у Стокхолму казао: „Ми чинимо све што је могуће како би их ухапсили. Ако се налазе на тлу Србије, биће ухваћени.“ А и Косово, које су скоро све земље-чланице ЕУ признале као независну државу, остаје као проблематично питање.

Због тога, за неке земље-чланице ЕУ, као што су Немачка, Велика Британија – а нарочито Холандија, молба Србије долази преурањено. Холандија је тек прошлог месеца, после позитивног извештаја Трибунала за Југославију о томе да Србија сарађује, престала да се опире тешњим везама Србије са ЕУ.

Пре него што одобри следећи корак Србије уз лествицу ЕУ, Холандија ишчекује да види да ли ће се сарадња Србије са трибуналом наставити. Представник министра спољних послова Максима Ферхагена (Maxime Verhagen), члана Хришћанско-демократског апела (СДА), нагласио је да „Србији предстоји још дуго времена до чланства у ЕУ“. Сви предуслови, укључујући и сарадњу са Трибуналом, „биће врло детаљно и пажљиво процењивани“.

Према опозиционој странци – (либералној) Народној партији за слободу и демократију

(VVD), како рече њен посланик у парламенту, Хан тен Бруке (Han ten Broeke), “ова молба за чланство у ЕУ може да се обратном поштом врати у Београд“. Он се чврсто придржава Ферхагеновог првобитног услова: Младића на суд.

Друге чланице ЕУ, као Италија, Грчка, Шведска и Шпанија имају позитивнији став према молби Србије. Међутим, с обзиром на то да свих 27 држава-чланица морају једногласно да прихвате молбу, може потрајати још прилично дуго пре него што Србија заиста постане кандидат за члана ЕУ. Према неким проценама, Србија ће можда ући у ЕУ негде између 2014. и 2018. године.

(Фолксскрант, превод са холандског: **Василије Клефтакис**)